

• ἔπος κ' πλὴν αὐτῶν τὰ πολεμικὰ, κ' πλὴν δὴ τῶν A  
 • νομοθεσιῶν τῶν ἁλοῦσιν ἔνεκεν τάξῃ, κ' τῆς  
 • εἰρήνης, μαρτυρεῖ τὰ γινόμενα τοῖς λόγοις.  
 • αἱ γὰρ πλείους τῶν τοιούτων πόλεις, πολε-  
 • μοῦσιν ἢ σὺν ζῶνται, κατεκτησάμεναι δὲ  
 • πλὴν ἀρχῶν, δόξα καὶ τιμῆ. ἢ γὰρ βασιλεῖς ἀφ' ἑ-  
 • αῖς, ὡς παρ' ὁ ἀσπίδος, εἰρήνῃ μὲν ἀρῶντες αἰπῶς  
 • εἴ' ὁ νομοθέτης, οὐ παροδύσας δυνάμει  
 • ἁλοῦσιν.

Κερδίζοντες.

**E** Πείθ' τὸ αὐτὸ τέλος εἶναι φαίνεται κ' νο-  
 • τῆ κ' εἰδῶ. τοῖς ἀνθρώποις, κ' τὸν αὐτὸν  
 • ἔρον ἀναγκάσθαι εἶναι τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν κ' τῆ  
 • ἀρίστη πολλοῖς, φανερὸν ὅτι δὲ τὰς εἰς πλὴν  
 • ἁλοῦσιν ἀρίστας ἰσάσασθαι. τέλος γὰρ, ὡς παρ' εἰ-  
 • ρητικῶν πολλὰ κ' εἰρήνῃ μὲν πολέμου, ἁλοῦσιν  
 • δ' ἀρχαίας, χεῖρησιν εἶναι ἀπὸ τῶν εἰς τὸν  
 • πλὴν ἁλοῦσιν κ' διαγωγῶν, ὡς τὸ ἐν τῇ ἁλοῦσιν  
 • τῶν ἔργων, κ' ὡς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ. δὲ γὰρ πολλὰ  
 • τῶν ἀναγκάσθαι ἰσάσασθαι, ὅπως ἐξῆρ ἁλοῦ-  
 • ζῶν. διὸ σὺν φερα πλὴν πόλιν εἶναι περὶ σῆμει,  
 • κ' κέρειαν, κ' κερτερεμῶν κ' γὰρ πλὴν πε-  
 • ρουμῶν, οὐ ἁλοῦσιν δούλους, αἱ δὲ μὴ δυνάμε-  
 • νοι μὴ δ' ἰσθῆναι ἀνδρείως, δούλους τ' ὀπίστων  
 • εἰσὶν. ἀειφίας μὲν οὖν κ' κερτερίας δὲ τὸς  
 • πλὴν ἀρχαίαν· φιλοσοφίας δὲ τὸς πλὴν ἁ-  
 • λῶν σωφροσύνης δὲ κ' δικαιοσύνης ἐν ἀμ-  
 • φοτέροις τοῖς χρόνοις κ' μᾶλλον εἰρήνῃ μὲν ἀ-  
 • ρῆσις κ' ἁλοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ πόλεμος ἀνα-  
 • κέρει δ' ἀρχαίᾳ εἶναι κ' σωφροσύνῃ ἢ τῆς ἄτυ-  
 • χίας δόξα καὶ τιμῆ, κ' τὸ ἁλοῦσιν μετ' εἰρή-  
 • νης, ὡς παρ' οἱ ποιεῖ μᾶλλον. πολλῆς οὖν δὲ  
 • δικαιοσύνης κ' πολλῆς σωφροσύνης τὸν ἀρι-  
 • στα δοκούστας περὶ τῆς, κ' πάντων τῶν με-  
 • κερειζομένων δόξα καὶ τιμῆς εἶναι, εἰ πνὲς εἰσιν,  
 • ὡς παρ' οἱ ποιηταὶ φασιν, ἐν μὲν κέρων νόστος.  
 • μέγιστε γὰρ οὗτοι δεινότητα φιλοσοφίας, κ'  
 • σωφροσύνης, κ' δικαιοσύνης, ὅσο μᾶλλον  
 • ἁλοῦσιν ἐν ἀφροσύνῃ τῶν τοιούτων ἀγα-  
 • θῶν. διὸ μὲν οὖν πλὴν μέλλουσαν δυνάμει-  
 • νῆσθαι κ' συνδύμεν ἔσοδος πόλιν, πύτων δὲ  
 • τῶν ἀπὸ τῶν μετῆσιν, φανερόν. ἀρχὸν γὰρ ὄν-  
 • τος μὲν δυνάμει χεῖρ' οἱ τοῖς ἀγαθοῖς, ἔπ  
 • μᾶλλον μὴ δυνάμει ἐν τῷ ἁλοῦσιν χεῖρ-  
 • σται ἀλλ' ἀρχοῦσιν μὲν καὶ πολεμοῦστας φαίνονται ἀγαθοῖς· εἰρήνῃ δὲ ἀρῶντας καὶ ἁ-  
 • λῶντας, ἀναπαύσασθαι. διὸ δὲ μὴ κατὰ τὸν ἢ Λακεδαιμονίαν πλείους ἢ ἀπὸ τῶν ἀποστῆναι ἐπι-  
 • νοι μὲν γὰρ ἐν ταύτῃ διαφέρουσι τῶν δῆμον, τῶ μὴ νομίζῃν ταῦτα τοῖς δῆμοις μέγιστε τῶν ἀγαθῶν,  
 • εἰ μὲν τῶν γινόμενων μᾶλλον διὰ πνὲς ἀρετῆς. ἐπεὶ δὲ μείζων τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ πλὴν μὲν οὐ κατὰ.

ut prouisio sua circa res bellicas & circa  
 alias institutiones ad otium & ad pacem  
 referatur, id attestatur, quod pleraque  
 talium ciuitatum bellum gerentes conser-  
 uantur : sed cum dominationem adeptæ  
 sunt, destruantur, splendorem enim veluti  
 ferrum per pacem amittunt. Causa huius  
 est legumpositor, qui non ita instituit, vt  
 in otio stare possint.

CAPVT XV.

**B** Cvm ergo idem finis esse videatur pu-  
 blicæ & priuati hominibus, & ean-  
 dem definitionem esse necesse sit viro o-  
 ptimo & optimæ reipublicæ : manifestum  
 est oportere virtute eas quæ ad otium spe-  
 ctant, illi existeri. finis est enim, vt sepe  
 iam diximus, belli pax, negotij otium. Sicut  
 autem viles ad otium & quietem virtu-  
 tes, quarum opus in otio est, & quarum in  
 negotio. oportet autem multa negotio-  
 rum nobis existeri, vt liceat in otio esse.

**C** Quapropter temperatam ciuitatem esse o-  
 portet, ac fortem & patientem, nam, vt est  
 in prouerbio, nullum otium seruis, qui ve-  
 rō non possunt fortiter pericula subire,  
 serui sunt inuadētium. Fortitudine igitur  
 & constantia opus est ad negotium : phi-  
 losophia verò ad otium, & temperantia au-  
 tem & iustitia in vtroque tēpore, sed ma-  
 gis in pace & otio. nam bellum quidem  
 ipsum cogit homines esse iustos ac tempe-  
 ratos, fortunæ autem prosperæ iustitiam, &  
 otium cum pace, & petulantis magis facit.  
 Multa igitur iustitia, multaq. temperantia  
 indigent hi, qui in optimo statu constitui  
 videntur, & in fruitione omnium rerum,  
 quæ beatos facere putantur, veluti siquid  
 sunt, vt Poëtæ tradunt, in beatorum insu-  
 lis. maximè enim hi philosophia, & tem-  
 perantia & iustitia indigerent, quanto ma-  
 gis otiosi sunt in abundantia talium bonorū.  
 Qua igitur de causa beata & studiosa futu-  
 ra ciuitas his indigeat virtutibus, manifestū  
 est. turpe est enim, nō posse frui bonis: sed  
 in negotiis quidē & bello viros probos vi-  
 deri, in otio autem & pace seruilis. Quam  
 ob rem oportet, non quemadmodum La-  
 cedæmoniorum ciuitas, virtutem exerce-  
 re. illi enim nō eo ab aliis differunt, quod  
 non putent eadem maxima bona quæ ex-  
 teri: sed eo quod prouenire illa existimant  
 magis per aliquam virtutem. Cū verò  
 maiora sint hæc bona, quàm ea quæ belli,

**F** teri: sed eo quod prouenire illa existimant  
 magis per aliquam virtutem. Cū verò  
 maiora sint hæc bona, quàm ea quæ belli,